

Бабой О.В. Маслова І.А.

ЗОШИТ

з української мови

1 клас

A large horizontal oval shape, centered on the page. Inside the oval, there are seven horizontal lines, evenly spaced, intended for writing. The lines are parallel and extend across most of the width of the oval.

РОБОЧИЙ ЗОШИТ

з української мови
для початківців

Рецензенти: Бронич І.О., ст. методист ДОЗ «Придністровський державний інститут розвитку освіти»; Мурзичева Л.М., викладач української мови і літератури вищої квал. категорії ПДУ ім. Т.Г. Шевченка.

Укладачі: Бабой Ольга Василівна, учитель української мови та літератури I квал. категорії;

Маслова Інга Андріївна, учитель української мови та літератури II квал. категорії.

Передмова

Робочий зошит «Розвивайка» є методичним посібником для вчителів, які працюють у загальноосвітніх школах Придністровської Молдавської Республіки.

Робочий зошит «Розвивайка» призначений для ознайомлення з новими словами, містить завдання, які дитина, виконуючи, легко сприймає та запам'ятовує.

Зошит складений із цікавих завдань, тематичних розмальовок, що дозволить перетворити навчання на захоплюючу гру спілкування.

Умовні позначення:

– читає вчитель,
працюємо зі
вчителем

– завдання підвищеної
складності

– намалюй, обведи

– запиши

– розмалюй

– зверни увагу, запам'ятай

Тирасполь, 2015

Передмова

Зошит з української мови призначений для організації роботи учнів 1 класу загальноосвітніх навчальних закладів із російською мовою навчання і відповідає діючій програмі (2011 р.) та базовому підручнику з української мови (О. Н. Хорошковської, Г. І. Охоти, Н. І. Яновицької. – К.: Освіта, 2013). Посібник допоможе ефективно засвоїти курс української мови, оскільки містить різноманітні завдання: мовні розминки, усні вправи, скоромовки, творчі завдання, загадки, корисні додатки для вчителя та учня, різноманітні ілюстрації. Методичні рекомендації, призначені для вчителів, містять відповіді до складних завдань і корисні поради щодо викладання матеріалу уроків.

Зошит допоможе організувати навчальну діяльність першокласників у захопливій ігровій формі. Для розвитку навичок аудіювання до кожної теми пропонуються цікаві віршики та різноманітні завдання за їхнім змістом. Посібник також містить вправи, у яких учні мають висловити власну думку, поділитися враженнями із сусідом по парті або вчителем. Це дає можливість створити ситуації живого спілкування та відпрацювати лексико-граматичні навички. Працюючи із цим зошитом, першокласники відчуватимуть, що вивчати українську мову – це цікаво.

УРОК 1. Знайомство. Чітка вимова звуків [о], [а]

1. Мовна розминка. Чітко вимовляй [о], [а].

Чистомовка

Кошеня навкруг дивана,
Ходить рано-рано-рано.
Сонні очі продира:
Де нора-нора-нора?

А. Камінчик

2. Читання слів.

Хлопчик, дівчинка, він, вона, моє (його, її)
ім'я, мене (його, її) звати, познайомитися.

Продовж речення:

Мене звати _____ .

Сусіда по парті звати _____ .

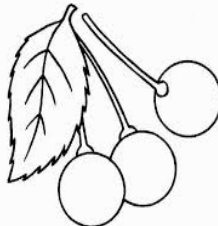
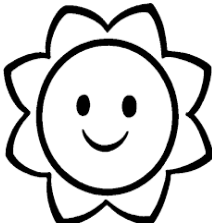
Подругу звати _____ .

3. Звернення до друзів-однокурсників. Говори так:

Оленко, Тетяно,	Дмитрику, Петрику,
Олю, Іринко,	Владика, Михайлику,
Наталко, Ганнусю,	Семене, Сергію,
Оксанко, Катрися.	Данило, Максиме.

4. Розфарбуй предмети, у назвах яких є звуки [о], [а].

УРОК 2. Вітання. М'яка вимова звука [ц']

1. Промов чистомовки. Чітко вимовляй звук [ц'].

ЦІ-ЦІ-ЦІ – заграли сонця промінці.

ЦЕ-ЦЕ-ЦЕ – знесла курочка яйце.

ЕЦЬ-ЕЦЬ-ЕЦЬ – цвірінькав горобець.

ЕЦЬ-ЕЦЬ-ЕЦЬ – купували гребінець.

ЦЕТ-ЦЕТ-ЦЕТ – маленький пінцет.

ЕЦЬ-ЕЦЬ-ЕЦЬ – я буду молодець.

2. Швидко промов скоромовку:

Носить півник-
співунець

Ців-ців-ців, ців-ців-
ців! –

На голівці гребінець.

Гребінцем тим, знає

кожний,

Причесатися не

можна.

Цівкотіння горобців.

Горобцева пісня це,

А в словах – то буква

«Ц».

Ц ц Ц ц Ц ц Ц ц Ц ц

3. Робота в парах.

З'єднай слова і привітай товариша.

Доброго

вечір

Добрий

ранку

Добрий

добраніч

На

день

Відрізок часу з ранку до
наступного ранку – це **доба**.

4. Намалюй відрізок доби.

Ранок

День

Вечір

Ніч

УРОК 3. Ввічливість. Вимова дзвінких звуків

1. Промов чистомовку. Чітко вимовляй звук [з].

АЗ-АЗ-АЗ – проводять газ.

АЗ-АЗ-АЗ – загубив алмаз.

ОЗ-ОЗ-ОЗ – морозить мороз.

УЗ-УЗ-УЗ – там великий гарбуз.

УЗ-УЗ-УЗ – на паркан заліз гарбуз.

УЗ-УЗ-УЗ – я не боягуз.

2. Обведи чарівні слова і переклади російською мовою.

*будь ласка, прошу, перепрошую,
вибачте, дякую, спасибі*

3. Прочитай. Закінчи думку. Знайди відповідний малюнок. Ми говоримо:

«Здрастуйте», «Доброго ранку», «Добрий день»,
коли...

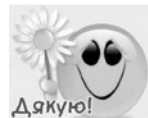
«До побачення», коли ...

«Будь ласка», коли ...

«Спасибі», коли ...

«На добраніч», коли ...

«Пробачте», коли ...

УРОК 4. Родина

1. Мовна розминка.

Оцей пальчик – наш дідусь,
Оцей пальчик – баба,
Оцей пальчик – наш татусь,
Оцей пальчик – мама.
А цей пальчик – буду я!
От і вся моя сім'я!

2. Розгадай ребус.

7 Я _____

3. Читання вірша.

Бабуся і дідусь

Треба бабусю любити,
Треба з дідусем дружити.
Тільки разом всією сім'єю
Можна довго нам прожити.

4. Відгадай загадки. Намалюй відгадки.

Ніжна, лагідна і мила,
На цей світ нас народила.
Я до неї пригорнуся,
Це ріднесенька ...

Хто усіх нас захищає,
Матінці допомагає?
З ним нічого не боюсь.
Здогадались? Це ...

5. Підпиши малюнки словами, розмалюй.

6. Намалюй членів своєї сім'ї.

УРОК 5. Українська народна казка «Ріпка»

1. Мовна розминка:

Од-од-од – за садком город.
Ди-ди-ди – на город іди.

2. Гра «Хто у кого?».

Послухайте і назвіть, хто у кого.

Був собі дід Андрушка, а в нього .....

А в баби – .....

А в доньки – .....

А в собачки – .....

А в киці – .....

3. Підпиши малюнки цифрами в тому порядку, в якому тягнули ріпку, розфарбуй їх.

Як витягнути ріпку?

Щоб персонажі змогли витягнути ріпку, потрібно їх розташувати за сюжетом казки та записати у квітках відповідні цифри.

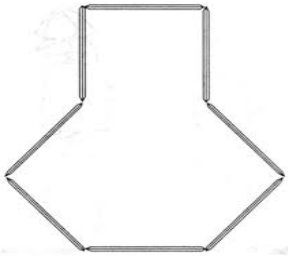
УРОК 6. Українська народна казка «Лисиця і глечик». Вимова нескладового [ʏ] на місці букви «в» після голосних

1. Мовна розминка.

завтра – вчора – позавчора
знати – взнати – розізнати
впав – напав – забрав
ставте – вставте – переставте

2. Розглянь малюнки. Розкажи, що зображено. Обведи, підпиши словами.

3. Придумай риму до слів.

Зайчик – пострибайчик.

Кабан – ...

Ведмідь – ...

Лисичка – ...

Вовчик – ...

Кіт – ...

Мишка – ...

УРОК 7. Навчальні речі. Вимова звука [г]

1. Читання чистомовки. Знаходимо звук [г].

Гном в гаю гуляв годину,
Назбирав грибів корзину.
Йшла Ганнуся в гастроном,
Їй ішов назустріч гном.
Із грибами ніс корзину,
Дав Ганнусі половину.

2. Відгадаймо загадки.

- 1) В сумці – зошити, буквар.
То до школи йде (...)
- 2) В ньому я пишу весь час,
І не тільки я – весь клас! (...)
- 3) Чорний Іван,
Дерев'яний каптан.
Де носом проведе,
Там помітку кладе. (...)
- 4) Сталевий коник по білому полю бігає, за собою чорні
сліди залишає. (...)

3. Які речі треба взяти до школи? Обведи їх, розмалюй.

УРОК 8. У школі. Вимова африкатів [дж], [дз], [дз']

1. Розучування скоромовки.

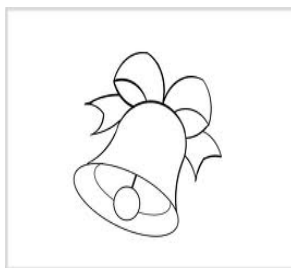
Дзвоник кличе нас до школи,
А дзвіночки кличуть в поле.

2. Читання слів.

вінок	читель	кола
Дз віночок	У чень	Ш коляр
веніти	чениця	колярка

3. Підпиши малюнки.

4. Склади діалог за допомогою слів.

Вранці, прокидатися, снідати, прощатися,
навчатися, розповідати, іти до школи, дзвінок,
читати, писати, слухати, перерва.

5. Обведи слова, які описують твою школу.

Моя школа (яка?)

*гарна, світла, велика,
чиста, охайна, багатоповерхова.*

УРОК 9. У класі. Вживання кличного відмінка

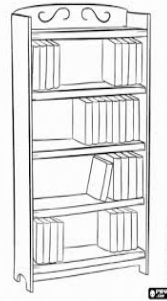
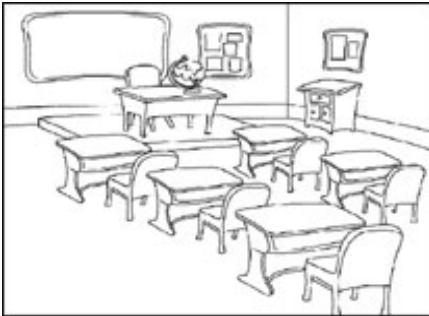
1. З'єднай склади.

уч – ні   шко – ля – рі   чи – тан – ня   дош – ка
вчи – тель   шко – ла   ма – лю – ван – ня   пар – та

2. З'єднай склади і прочитай прислів'я.

Ша   учи   ля,   ро   те
нуй   те   як   ди   ля.

3. З'єднай слова з малюнком.

шафа   дошка   стіл   стілець   вікно   парта

У нашому класі є меблі: _____

4. Продовж речення.

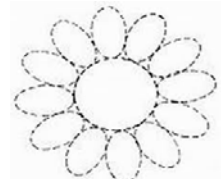

Петрику, сядь за першу _____

Марійко, йди до _____

Євгенко та Тетяню, підніміть свої _____

5. Обведи малюнки за пунктиром. Розфарбуй той, що відповідає сьогоднішній погоді.

УРОК 10. Кольори. Вживання закінчення *-і*

(на місці російського *-и*)

1. Мовна розминка.

Ри-ри-ри – ми вивчаємо кольори.

2. Послухай назви кольорів.

- Ч(ому) – червоний
П(ро) – помаранчевий
Ж(урбу) – жовтий
З(нову) – зелений
Б(агато) – блакитний
С(піває) – синій
Ф(лейта) – фіолетовий

3. Намалюй будь-які предмети відповідного кольору.

Розкажи, що ти намалював.

--	--	--	--

Зелений   рожевий   сірий   чорний

4. Продовж речення.

Жовтий колір мають сонечко, банан, _____.

Червоний колір мають _____.

Синій колір мають _____.

Зелений колір мають _____.

УРОК 11. Дружба, товаришування. Ознайомлення з випадками змінювання голосних [о, е//і]

1. Мовна розминка.

Через поле, через гай
Ходить хлопчик Помагай.
П. Воронько

Поміркуй, чому хлопчика так звати. Розкажи.

2. З'єднай склади і прочитай слова.

Дру – зі,   друж – ба,   по – дру – га,   ра – зом,
ві – та – ти,   то – ва – ри – шу – ва – ти,   щи – рий,
свя – то,   день на – род – жен – ня.

3. Слухання та читання вірша.

На конику

Через леваду	Коника нашого
По срібній росі	Звати Каштан.
Їдем на конику.	Їдемо, їдемо
Їдемо всі:	Аж до гайка.
Галя, Наталя,	Пісню співаємо
Сашко і Роман.	Про козака.

**Чи вміють діти дружити? Доведи свою думку.
Який у них настрій?**

4. Обведи прислів'я і скажи, як ти його розумієш.

*Людина без друзів,
як дерево без коріння.*

5. Намалюй свого друга.

A large, empty rectangular box with a thin black border, intended for drawing a friend.

УРОК 12. Людина. Ознайомлення з випадками змінювання приголосних [г, к, х//з, ц, с]

1. Мовна розминка.

Ці – ці – ці – олівець в руці.

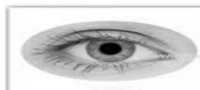
Зі – зі – зі – чобіт на нозі.

Сі – сі – сі – дід у кожусі.

2. Назви частини тіла.

3. Порівняй, домалюй.

блакитні, як ...

рум'яні, як ...

червоні, як ...

4. Розкажи про себе, використовуй подані слова.

Я високий (середній, низький) на зріст;
в мене оченята карі (сірі, зелені, блакитні);
моє волосся чорне (русяве, темне, біляве);
ніс маленький (тоненький, кирпатий).

УРОК 13. Одяг. Змінювання приголосних

[г, к, х//з, ц, с]

1. Збери «розсипані» слова, запиши їх.

пла шапо ви ни
шта рука ття чка ці

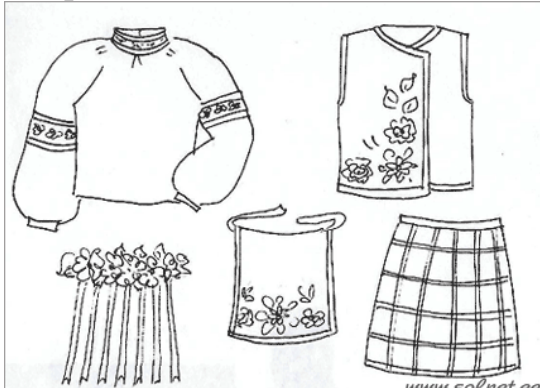
---

2. Знайди малюнок і з'єднай зі словом.

Сорочка

спідниця

фартушок

віночок

жилетка

3. Давайте повторимо слова і доповнимо речення.

Одяг, сукня, спідниця, штани, сорочка, фартух,
шкарпетки, хустка, капелюх, краватка, светр, пальто,
куртка, костюм.

Дівчатка одягають (що?) .....

Хлоп'ята одягають (що?) .....

Намалюй відповідний одяг.

--	--	--

шкарпетки

хустка

сорочка

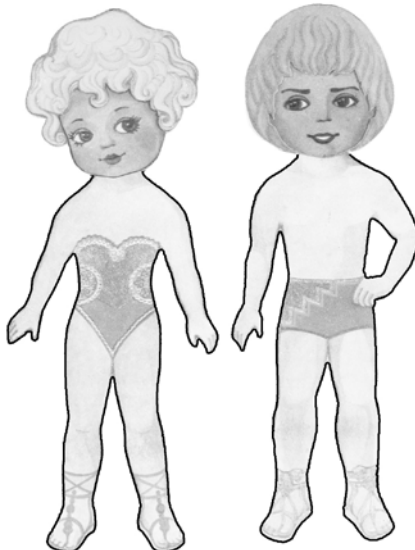
--	--	--

краватка

шаровари

штани

4. Одягни Наталочку і Любомирчика. Розкажи, який одяг на Наталочці, а який одягнув Любомир.

УРОК 14. Взуття. Вживання прикметників

1. Відгадай загадку.

Одяг ми для ваших ніг,
З нами ви і в дощ, і в сніг. (в.....)

2. Обведи слова.

ЧЕРЕВИКИ КЕДИ КРОСІВКИ

3. Читання вірша.

Черевики

Чики-чики-чики-чики!
Чищу, чищу черевики.
Тільки іскри від щетинки.
Вже на них ні порошинки.

4. Розрізняй слова.

Українською мовою

придбати
взуття
зручні
крокувати

Російською мовою

приобрести
обувь
удобные
шагать

5. Обведи рожевим олівцем одяг для дівчат, а синім – для хлопців.

6. Допоможи розмалювати взуття Катрусі.

– Подивись, яке гарне взуття у мене.

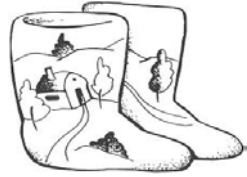
черевички

капці

чобітки

валянки

Допоможи тепер Сергію взуття розмалювати.

– У мене теж цікаве взуття.

чоботи

черевики

туфлі

кросівки

УРОК 15. Зимові розваги. Вживання закінчення -ою, -єю та прийменника з (на місці рос. -ой, -ей та прийменника с)

1. Мовна розминка.

Дівчатка голосно:

Ям-ям-ям – важко взимку горобцям,
Ти-ти-ти – їм зерняток не знайти.
Ати-ати-ати – треба крихт їм накидати,
Ать-ать-ать – щоб їм під стріхою дрімать.

Хлопчики тихіше:

Ги-ги-ги – ой, як біло навкруги!
Узі-узі-узі – птахи – наші гарні друзі.
Ді-ді-ді – допоможем їм в біді
Ди-ди-ди – в осінні й зимні холоди.

2. Кому треба допомагати взимку?

Розкажи, хто зображений на малюнку.

3. Намалюй те, чим птахи живляться:

--	--	--

зерном

насінням

крихтами хліба

4. Розглянь і розмалюй зимові розваги.

катання на
ковзанах

катання на
санчатах

катання на
лижах

ліплення
снігової баби

гра у сніжки

гра в хокей

УРОК 16. Новий рік

1. Мовна розминка. Додай останнє слово.

Ма-ма-ма – вже надворі _____ .

Іг-іг-іг – скрізь лежить пухнастий _____ .

Оз-оз-оз – тріщить лютий _____ .

2. Обведи назви зимових місяців.

Перший місяць – **ГРУДЕНЬ.**

Другий місяць – **СІЧЕНЬ.**

Третій місяць – **ЛЮТИЙ.**

3. Дай відповіді на запитання.

Зима (яка?) _____ .

Сніг (який?) _____ .

Мороз (який?) _____ .

4. Зроби малюнки до підписів.

--	--	--

новорічна кулька

іграшка

ліхтарик

--	--	--

новорічна зірка

подарунок

солодощі

5. Вибери й познач зимові свята.

23 Лютого

Новий рік

Великдень

Свято Миколая

8 Березня

Різдво

6. Намалюй свою Новорічну ялиночку й подарунок, про який мрієш.

УРОК 17. Народні звичаї. Вживання закінчення *-ах* із прийменником *по*

1. Мовна розминка. Повторюємо та запам'ятовуємо посівальну пісню.

Сію, сію, посіваю,
Сію, сію, посіваю.
З Новим роком Вас вітаю.
Зичу Вам на Новий рік,
Щоб щасливим був Ваш вік.

2. Послухай про новорічні свята і звичаї.

«Зима прийшла і свято привела».

Взимку майже щодня – свято. Зимові свята:
– Андрія (13 грудня);
– Святого Миколая (19 грудня);
– Святвечір (6 січня);
– Різдво Христове (7 січня);
– Новий рік або свято Василя (14 січня);
– Водохреща (19 січня);
– Масляна (останній тиждень перед Великоднім постом).

3. Розмалюй колядників.

УРОК 18. Дім. Вживання форми множини іменників

1. Прочитай прислів'я, поясни значення.

Дім – там, твоє
це де серце.

2. Слухаємо і повторюємо віршик.

По дорозі йду додому,
Все з дитинства тут знайоме:
Деревина-дуб стоїть,
В небо сивий дим летить.
Дім запрошує ласкаво:
Тут і деруни, і кава,
Добрі люди проживають,
Про добробут вони дбають.

**Про що розповідається у вірші?
Який звук частіше зустрічається?**

3. Розглянь малюнки, підбери слова.

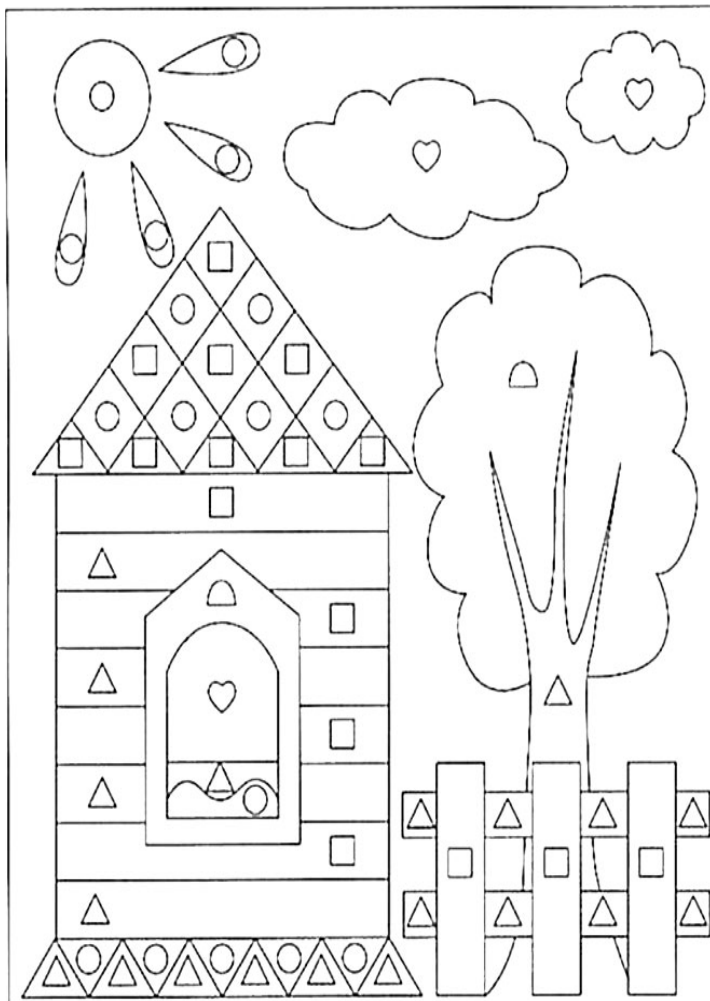

Дах, ганок,
паркан,
будинок, дім,
кімната,
подвір'я,
східці,
місто, село.

**Розкажи, що зображено на малюнку.
Склади розповідь із новими словами.**

4. Розфарбуй малюнок певними кольорами:

- △ – коричневим   ○ – жовтим   ◐ – зеленим
□ – синім   ♥ – блакитним

УРОК 19. Квартира. Меблі. Вживання форми множини іменників і прикметників

1. Мовна розминка.

Дівчатка: – Одуде, одуде,
А де твій дім буде?

Хлопчики: – У саду на дубі
Буде, дітки любі.

О. Орач

2. Відгадай загадки.

Маю чотири ноги
ще й чотири роги,
в полотно мене вбирають,
їсти й пити заставляють.

Що це?

Одяг у собі збирає,
По полицках розкладає.
Є стандартна, є висока,
Є вузька, а є глибока.

Що це?

3. Спробуй виправити помилки.

- а) На стелі лежить килим.
- б) На ліжку стоять книги.
- в) Стіл стоїть у ванній кімнаті.
- г) На підлозі висить люстра.
- д) На полиці стоять стільці.

4. Обведи ті слова, які підходять до нашої теми.

*Підлога, вікно, черевики, двері,
одяг, просторий, місто, затишно,
диван, сорочка, великий.*

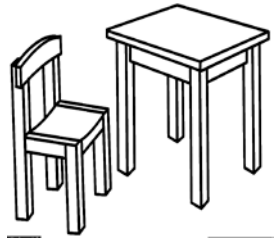
5. Розмалюй.

ДИВАН

ЛІЖКО

СТІЛЕЦЬ, СТІЛ

КРІСЛО

**КОМОД,
ДЗЕРКАЛО**

ПОЛИЦЯ

УРОК 20. Посуд. Вживання деяких форм особових займенників із прийменниками

1. Читаємо чистомовку.

Че-че-че,

Ча-ча-ча,

Чі-чі-чі,

Че-че-че –

Ча-ча-ча –

Чі-чі-чі –

Бабуся калачі
пече.

Дай, бабусю,
калача.

Їж, будь ласка,
калачі.

2. Відгадай загадку. Відгадку намалюй.

Має рот і одне вушко.

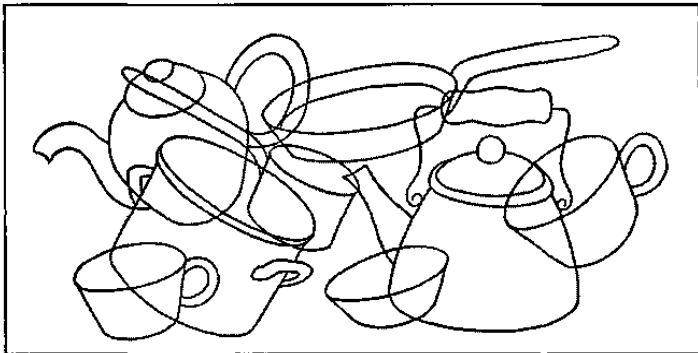
Хто така, вгадали?

_____

3. Знайди посуд, випиши. Розмалуй один із предметів.

---

4. Вивчення вірша напам'ять.

Горщик

В мамі є великий
горщик,
Мама в ньому варить
борщик.
І такий смачний той
борщик,
Що ми ладні з'їсти
горщик.

5. Розмалюй.

виделка,
ложка, ніж

тарілка

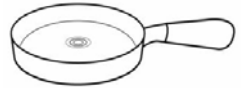
склянка

глечик

каструля

сковорідка

цукорниця

сільниця

чашка

УРОК 21. Продукти, їжа. Вживання деяких форм особових займенників із прийменниками

1. Мовна розминка. Чітко вимовляй звуки [шч] у словах.

Бабин біб розцвів у дощ –
Буде бабі біб у борщ.

2. Робота над лічилкою. Зроби малюнок до слова, яке пропущено в лічилці.

Еники, беники, їли .....
Еники, беники, квас –
Вийшов маленький Тарас.

3. Розгадай кросворд.

1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							
7.							

1) Морква, біб і цибулина,
Бурячок і капустана,
Ще й картопля – шусть у
горщик.

Ну й смачний ми зварим ...

2) Він буває з толокном,
Рисом, м'ясом і пшоном,
З вишнею солодкою буває.
У піч спершу його
саджають.

3) В розмальованій хустині,
Солоденька всередині.
Коли нею почастують,
Діти тішаться, ласують.

4) Лавр, кріп і цибулина,

Жменька рису і морквина.
Рибки ще вкидаємо,
Спеції всипаємо.

5) Зі мною кожен
бутерброд
Зазирає вам у рот.

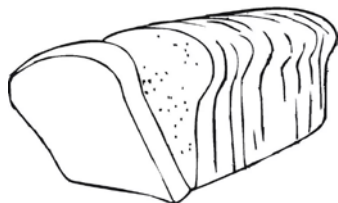
6) Ніжка дерев'яна,
Сорочка шоколадна.
На сонечку я тану,
У роті я зникаю.

7) Може бути воно
пісочним,
А часом і з кремом.
Іноді буває з соковитим
Апетитним джемом.

4. Прочитай правильно слова.

Їс – ти, смач – ний, кот – ле – та, кар – топ – ля,
я – єч – ня, ка – ва, ва – ри – ти, сма – жи – ти,
пі – ді – грі – ва – ти, куш – ту – ва – ти.

5. Розмалюй.

хліб

МОЛОКО

морозиво, цукерки

печиво

ковбаса

пиріг

УРОК 22. Українська народна казка «Лисичка і Журавель»

1. Мовна розминка.

Дружба

Навіть на Лесі іменини
Сашко по давній звичці
Лесю замість привітання
Смикнув за косиці.

Поміркуй і скажи, чи підходить ця назва віршу?
Добери свою назву.

2. Розстав букви правильно, щоб утворилося слово. Відповідь запиши.

С Л И Я И Ц _____

3. Каліграфічна хвилинка.

Ии _____
Ее _____

4. Робота із прислів'ями. Гра «Розсипанка».

Своя каша хоч не солона,
Умілому вся
Який привіт,

такий і одвіт.
та краща, як чужа.
робота легка.

5. Закінчи речення.

Лисиця наварила молочної каші, ...

Розсердилася дуже Лисиця: ...

Журавель знайшов глечик із вузьким горлом, ...

Не гнівайся, куме, ...

Прийшов Журавель, ...

Журавель раз по раз устромляв дзьоба ...

З того часу дружба ...

6. Розмалуй. Спробуй озвучити фрагмент казки, зображений на малюнку.

УРОК 23. Оповідання «Журавлі-веселики».

В. Чухліб. Птахи.

1. Мовна розминка.

Дівчатка: – Веселики-журавлі,
Що несете на крилі?
Чи то радість, чи то сміх,
Може, снігу повний міх?

Хлопчики: – Несемо вам всім тепло,
Щоб усе цвіло й росло.

С. Пушик

Скажи, що несуть журавлі-веселики на крилах?

У яку пору року все починає рости і зацвітати?

2. Назви одним словом. Запиши це слово.

Лелека, ластівка, зозуля, горобець, синиця,
голуб, шпак, гава, жайворонок, дятел, соловей,
сорока – це _____ .

3. Вибери ті дії, які виконують птахи. Познач знаком «+».

пурхають

одягаються

годують

гніздяться

кружляють

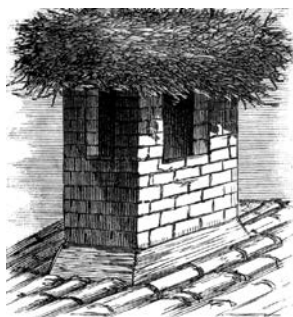
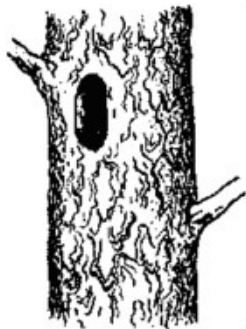
мандрують

співають

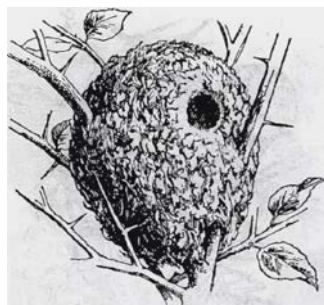
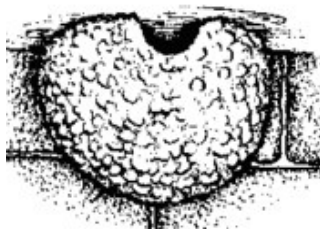
вмиваються

стрибають

4. Розкажи, де чіє гніздо. Скористайся словами.

Лелека,
ластівка,
дятел,
довгохвоста
синиця,
ремез.

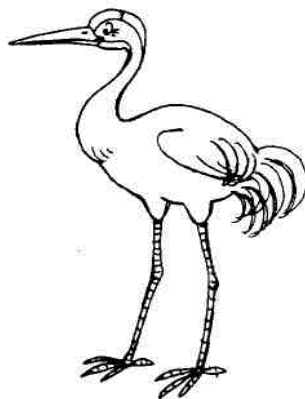

5. Вивчення вірша. Розмалуй малюнок журавля.

Журавель

Прилетів журавель
З невідомих земель,
А в нашій окрузі
Поселився в лузі.

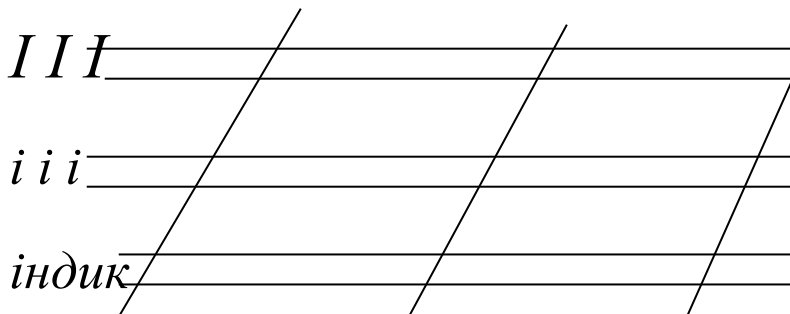
УРОК 24. Свійська птиця. Вживання у середньому роді назв маленьких істот

1. Мовна розминка.

Стоїть півень на току
У червонім чобітку.
Будем півника просити:
Ходи жито молотити!

2. Каліграфічна хвилинка.

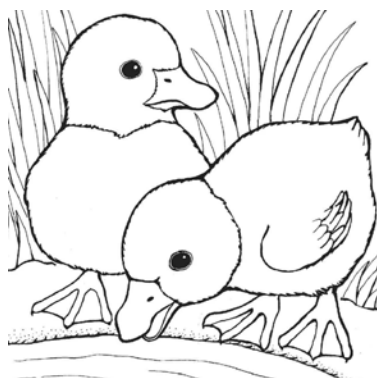
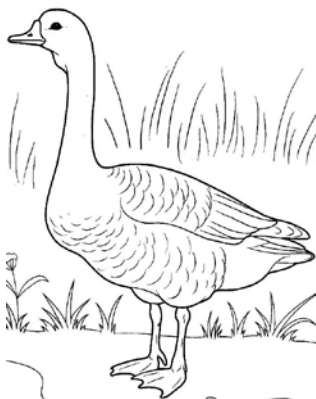
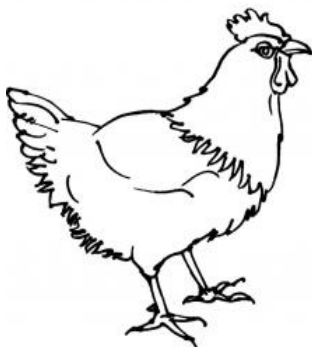
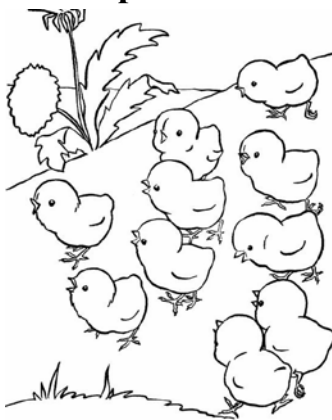
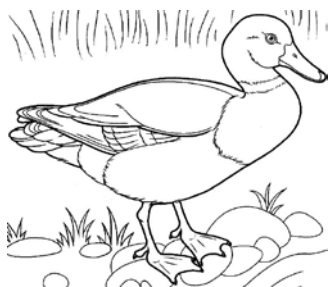
3. Вивчення і співання пісні «Жили у бабусі».

Жили у бабусі
два веселих гуся:
Один – сірий,
другий – білий,
Два веселих гуся!
Один – сірий,
другий – білий,
Два веселих гуся!

Мили гуси лапки
десь біля канавки,
Один – сірий,
другий – білий,
Десь біля канавки!
Один – сірий,
другий – білий,
Десь біля канавки!

4. З'єднай правильно, підпиши та розмалюй.

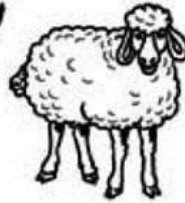
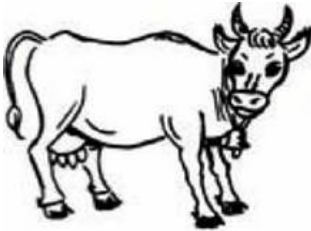
УРОК 25. Дикі тварини. Вживання деяких прикметників у вищому та найвищому ступенях

1. Мовна розминка. Вимовляй скоромовку.

Лиска лащить лисеня,
А лосиця – лосеня.
Лев ласкаво лапою
Левеня поляпує.

2. Утвори пари. Розмалуй.

3. Спробуй прочитати текст за допомогою малюнків.

В одному жив колючий .
Одного разу прийшли в ліс . Ка-
труся побачила їжачка, торкнулась
і . Дівчинка поколола . А їжачок
накрився і швидко сховався
в .

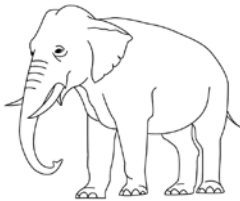
4. Прочитай та обведи слова.

**ТИГРЕНЯ, СЛОНЕНЯ, МАВПЕНЯ
ВЕДМЕЖА, ЖИРАФЕНЯ, ЛЕВЕНЯ**

Яким одним словом можна їх об'єднати?

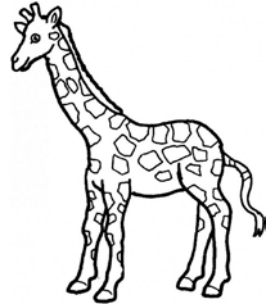
5. Розмалюй та підпиши назви тварин.

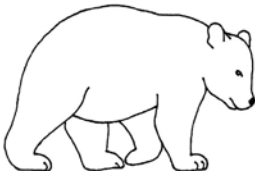
_____

_____

_____

_____

_____

_____

УРОК 26. Свійські тварини. Вживання у середньому роді назв маленьких істот

1. Мовна розминка. Прочитай чистомовку.

За-за-за – була собі коза.

Нят-нят-нят – було семеро козенят.

Ує-ує-ує – мати їх годує.

Ею-ею-ею – ходить в ліс за їжею.

2. Відгадування загадок.

Голодна – мукає,
Сита – жує,
Малим діткам
Молочка дає.

Йде, йде, бородою трясє,
Травички просить:
«Ме-ме-ме, дай же
смачної мені».

Мордочка вусата,
Шубка смугаста,
Часто вмивається,
З водою не знається.

Рильцем у землі
копаюся,
У брудній калюжі
скупаюся.

3. Як розмовляють ці тварини?

ку-ку-рі-ку

гав

му - му

няв

хрю – хрю

і – го – го

ме - ме

4. Допиши діточок тварин.

Собака – _____

Корова – _____

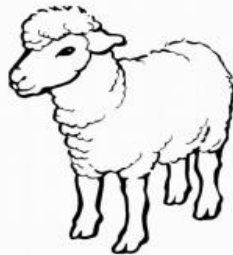
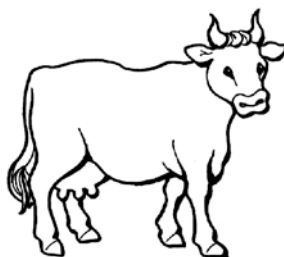
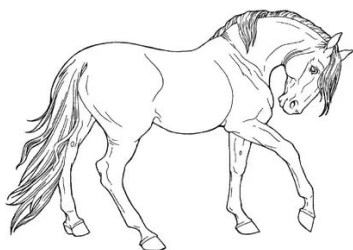
Кішка – _____

Коза – _____

Свиня – _____

Вівця – _____

5. Розфарбуй та підпиши тварин.

УРОК 27. Весна-красна. Вживання вказівних слів

1. Мовна розминка.

Хмара дощиком
скотилась,
Землю стала
напувать,
І малятам захотілось
В полі квітів
назбирать.

**Назви весняні квіти, які ти знаєш.
Розмалюй весняну квітку, підпиши.**

2. Робота над загадкою.

Де вона проходить,
Там травиця сходить,
Квіти розцвітають,
Солов'ї співають. _____

3. Каліграфічна хвилинка.

4. Намалюй весну та склади міні-розповідь за малюнком.

A large, empty rectangular box with a thin black border, intended for a student to draw a spring scene and write a short story based on the drawing.

УРОК 28. Місто. Вживання прийменників до, біля, з(зі), із, під

1. Мовна розминка. Читаємо групами чистомовку.

Ва-ва-ва – он як іволга співа.

Ву-ву-ву – несить кроликам траву.

Ві-ві-ві – в мене чобітки нові.

Ве-ве-ве – і платтячко є нове.

2. Практична робота.

Прочитаймо разом слова. Поміркуй, чого не буває у місті.

Мет – ро, ба – сейн, ко – рів – ник, пта – хо – фер – ма,
зо – о – парк, трам – вай, тро – лей – бус, за – вод,
ба – га – то – по – вер – хо – ві бу – дин – ки, цирк,
те – атр, сви – но – фер – ма, у – ні – вер – си – тет.

Запам'ятай:

**Російською
мовою**

**Українською
мовою**

город

місто

место

місце

огород

город

3. Завдання з логічним навантаженням.

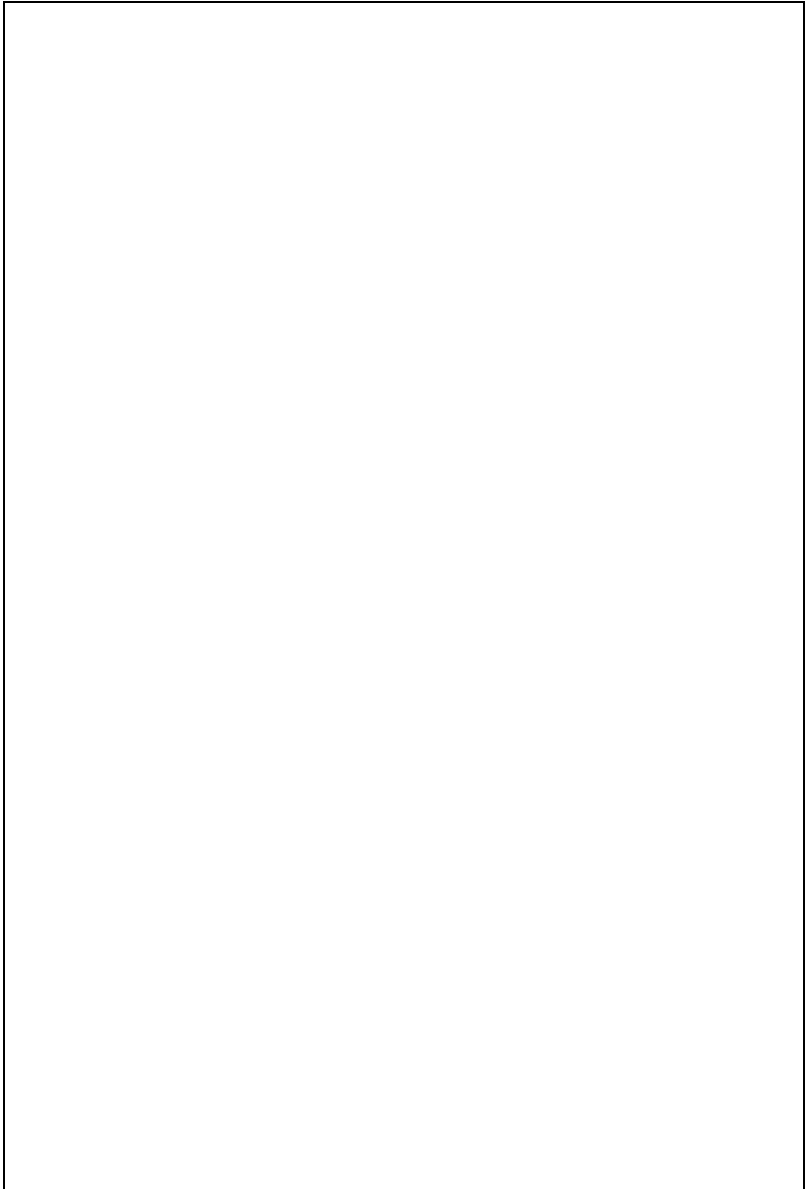
Запиши правильно слово. Що допомагає безпечно рухатися у місті?

3 5 6 2 9 4 8 7 1

І Л О В Р Т О Ф С _____

4. Намалюй місто своєї мрії.

УРОК 29. Село. Вживання прийменників до, біля, з(зі), із, під

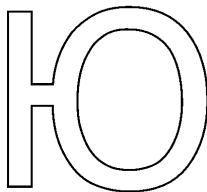
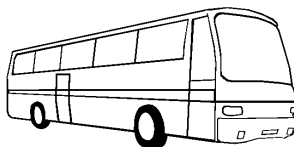
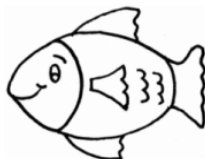
1. Мовна розминка.

Скоромовка

Семен сказав синам:
«Скосіть сіно».
Сини скосили сіно.
Семен сказав: «Спасибі».

2. Розглянь малюнки. Назви те, що на них зображено.

Із перших букв поданих слів склади нове слово.
Впиши його у речення.

Поважай _____ людей.

Склади по 1 реченню з кожним словом із малюнків.

3. Спробуй прочитати текст за допомогою малюнків.

Віра і Славко виростили
Квіти виростили красиві.

принесли

мамі.

Мама поставила квіти у

4. Розкажи, що роблять люди, зображені на малюнку. Розмалюй.

УРОК 30. Весняні роботи. Вживання прислівників

1. Мовна розминка.

Ла-ла-ла – вже фіалка зацвіла.
Ло-ло-ло – принесла весна тепло.
ло-ло-ло – задзюрчало джерело.

2. З'єднай буквосполучення і прочитай прислів'я.

Вес   ня   го   дує
          ний   день   рік

Як ти розумієш це прислів'я?

3. Каліграфічна хвилинка.

Є Є
є є
є н о т
т р о є

4. Розглянь малюнки і скажи, де відбувається кожна весняна робота.

Розмалюй. Склади міні-розповідь з одним із малюнків.

УРОК. 31. Котик Петрик і мишка. (Білоруська казка)

1. Мовна розминка.

Скоромовка

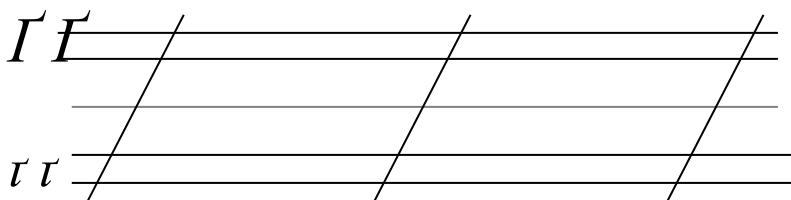
Мишко просить мишку:
«Мишко, не топчи мішки у Мишка».

Промовляйте скоромовку хором 3-4 рази,
індивідуально – 2-3 рази.

2. З'єднай слова, якими можна розказати про мишку і кота.

Мордочка	лапки	кігті	
ріжки	вушка	вуса	пір'ячко
грива	сіра	грайливий	мордочка
прудка	МИШКА	рожева	полює КОТИК
хвостик	мукає	муркоче	підстерігає
шкрябає	червоний	кошеня	

3. Каліграфічна хвилинка.

4. Вивчення лічилки.

Кицю, киценько, тікай!
На доріжку не сідай:
Наша дівчинка піде,
Через кицю упаде...

УРОК 32. У гостях у бабусі. Вживання прислівників

1. Мовна розминка. Чітко вимовляй звуки [дж], [дз].

В небі сонечко яскраве,
В травах – коники,
А у лісі кучерявім
Дзвонять дзвоники.

Л. Савчук

2. Відгадування загадки.

В небі ластівка летить.
З вітром листя шелестить.
Воду п'є лелека.
Сонце палить. Спека.
Дозріває жито.
Яка пора? _____

Про які ознаки літа йде мова у загадці? Зроби малюнок до загадки.

3. Запиши прописними.

Ми сьогодні приїхали до бабусі у гості.

_____

_____

_____

_____

_____

4. Розгадай міні-кросворди за поданими підказками.

1.

	І	Ч
	І	Ч
	І	Ч
	І	Ч

}

- З «п» – хату зігриваю,
- З «н» – спати всіх вкладаю.
- З «с» – позначу назву краю,
- З «р» – у домівках всіх буваю.

2.

Я		І	Р
Я		І	Р
С	Н	І	
С	Н	І	

}

- З «в» – расту у гаї,
- З «к» – кораблям допомагаю.
- З «п» – в жнива на житнім полі,
- З «г» – я опади в дворі.

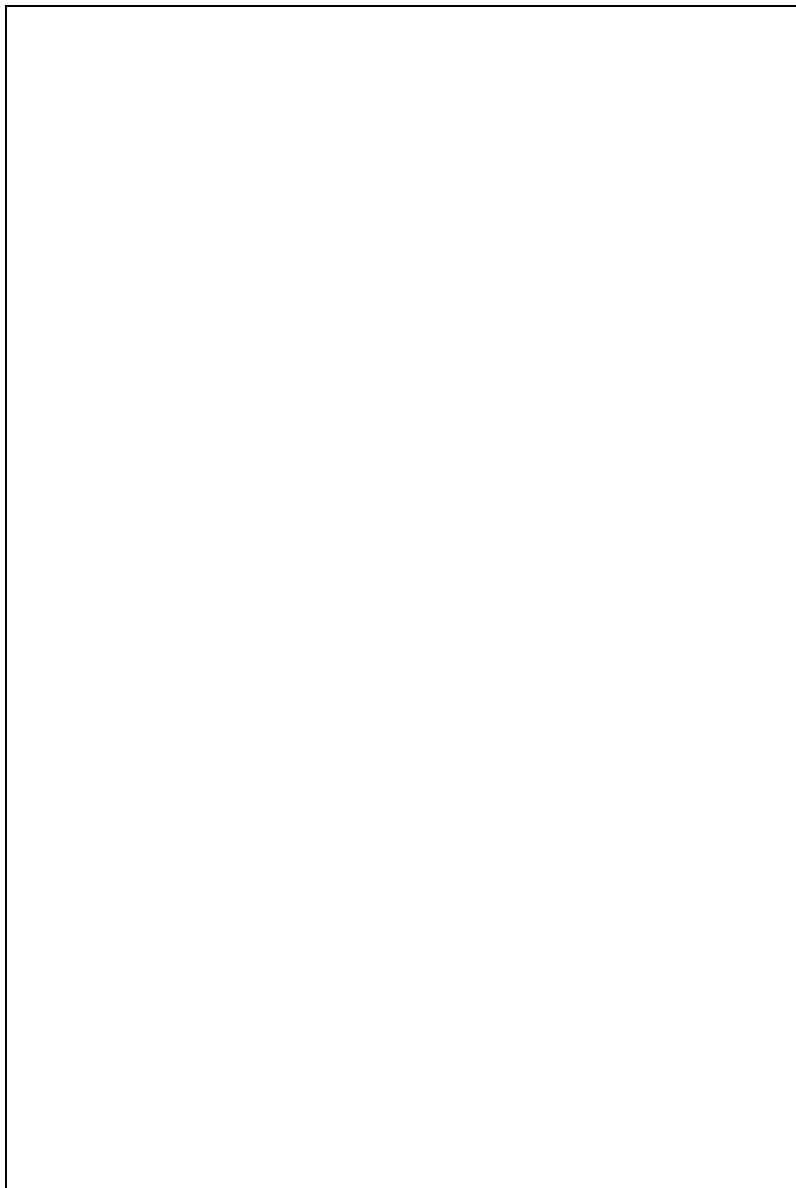
3.

Г	Р	И	
Г	Р	И	
Я		И	К
Я		И	К
П	Р	И	
П	Р	И	

}

- З «п» – непрохана простуда,
- З «б» – рослина їстівна.
- Із «з» – ми розмовляємо,
- З «щ» – речі складаємо.
- Із «з» – поле чудес відвідаєш,
- Із «щ» – укуси комарика відчуєш.

5. Намалюй свій відпочинок у бабусі.

УРОК 33. Повторення.

1. Мовна розминка. Скоромовка. Хто швидше.

Бук бундючивсь перед дубом,
Тряс над дубом бури́м чубом.
Дуб пригнув до чуба бука –
Буде букові наука.

2. Прочитай текст за допомогою малюнків.

в лісі. Там на

на

рвала

.

ніс

.

поскакав у поле.

3. Переклади українською мовою.

Доброе утро _____

Меня зовут _____

Учиться в 1 классе _____

Красный _____

Приветливый _____

Семья _____

Животные _____

Город _____

Улица _____

Уютный _____

Большой _____

Цветы _____

Птицы _____

Дикие _____

Домашние _____

Попробуй із цих слів скласти невеличкий текст.

4. Знайди тварин. Запиши їхні назви.

Додаток

ЗМІСТ

Урок 1. Знайомство. Чітка вимова звуків [о], [а]	5
Урок 2. Вітання. М'яка вимова звука [ц']	6
Урок 3. Ввічливість. Вимова дзвінких звуків	8
Урок 4. Родина	9
Урок 5. Українська народна казка «Ріпка»	11
Урок 6. Українська народна казка «Лисиця і глечик». Вимова нескладового [ў] на місці букви «в» після голосних	12
Урок 7. Навчальні речі. Вимова звука [г]	13
Урок 8. У школі. Вимова африкатів [дж], [дз], [дз']	15
Урок 9. У класі. Вживання кличного відмінка	16
Урок 10. Кольори. Вживання закінчення -і (на місці рос. -и)	17
Урок 11. Дружба, товаришування. Ознайомлення з випадками змінювання голосних [о, е//і]	18
Урок 12. Людина. Ознайомлення з випадками змінювання приголосних [г, к, х//з, ц, с]	20
Урок 13. Одяг. Змінювання приголосних [г, к, х//з, ц, с]	21
Урок 14. Взуття. Вживання прикметників	23
Урок 15. Зимові розваги. Вживання закінчення -ою, -єю та прийменника з (на місці рос. -ой, -ей та прийменника с)	25
Урок 16. Новий рік	27
Урок 17. Народні звичаї. Вживання закінчення -ах із прийм. по	29
Урок 18. Дім. Вживання форми множини іменників	31
Урок 19. Квартира. Меблі. Вживання форми множини іменників і прикметників	33
Урок 20. Посуд. Вживання деяких форм особових займенників із прийменниками	35
Урок 21. Продукти, їжа. Вживання деяких форм особових займенників із прийменниками	37
Урок 22. Українська народна казка «Лисичка і Журавель»	40
Урок 23. Оповідання «Журавлі-веселики». В.Чухліб. Птахи	42

Урок 24. Свійська птиця. Вживання у середньому роді назв маленьких істот	44
Урок 25 Дикі тварини. Вживання деяких прикметників у вищому та найвищому ступенях	46
Урок 26. Свійські тварини. Вживання у середньому роді назв маленьких істот	48
Урок 27. Весна-красна. Вживання вказівних слів	50
Урок 28. Місто. Вживання прийменників <i>до, біля, з(зі), із, під</i>	52
Урок 29. Село. Вживання прийменників <i>до, біля, з(зі), із, під</i>	54
Урок 30. Весняні роботи. Вживання прислівників	56
Урок 31. Котик Петрик і мишка. (Білоруська казка)	58
Урок 32. У гостях у бабусі. Вживання прислівників	59
Урок 33. Повторення	62